

جمهوری اسلامی ایران
سازمان برنامه و بودجه
دفتر رئیس

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شماره: ۱۰۲/۴۱۵۵-۵۴/۳۷۳۱	بخشنامه به دستگاههای اجرایی و مشاوران
تاریخ: ۱۳۷۸/۷/۱۲	

موضوع: دستورالعمل تعیین حق الزحمه خدمات نظارت کارگاهی مشاوران در سال ۱۳۷۸

به استناد ماده ۲۳ قانون برنامه و بودجه و آئین نامه استانداردهای اجرایی طرحهای عمرانی، دستورالعمل پیوست از نوع گروه اول (لازم الاجرا)، در ۵ صفحه صادر می شود تا در قراردادهایی که بعد از تاریخ این بخشنامه منعقد می شوند و همچنین خدمات از تاریخ ۱۳۷۸/۱/۱ به بعد قراردادهای منعقد شده به مورد اجرا گذاشته شود.

ضریبهای منطقه ای حقوق عوامل نظارت کارگاهی، مطابق دستورالعمل شماره ۱۰۲/۴۱۵۶-۵۴/۳۷۳۰ مورخ ۱۳۷۸/۷/۱۲ ملاک عمل می باشد.

محمد علی نجفی

معاون رئیس جمهور و
رئیس سازمان برنامه و بودجه

صفحه ۱ از ۵

دستورالعمل تعیین حق الزحمه خدمات نظارت کارگاهی مشاوران در سال ۱۳۷۸

پیوست بخشنامه شماره ۱۳۷۸/۷/۱۲ مورخ ۱۰۲/۴۱۵۵-۵۴/۳۷۳۱

عوامل و حق الزحمه خدمات نظارت کارگاهی مشاوران به شرح زیر تعیین می شوند:

۱- **روش تعیین عوامل:** عوامل مورد نیاز نظارت کارگاهی از نظر درجه و رشته تحصیلی، سابقه کار و تعداد، به تناسب نوع و حجم کار، با توافق دستگاه اجرایی و مشاور تعیین می شود. چنانچه حین انجام خدمات، تغییر کمی و کیفی عوامل یاد شده ضروری باشد، با اعلام دستگاه اجرایی و یا مشاور، برای تعیین تعداد و ترکیب جدید آنها، بررسی و توافق می شود. در صورتی که کاهش عوامل نظارت کارگاهی مورد توافق قرار گیرد، اجرای آن بعد از پانزده روز خواهد بود. در این مرحله دستگاه اجرایی باید ضمن انجام بررسیهای لازم برای تأیید ناظر معرفی شده از طرف مشاور، اطمینان حاصل کند که افراد مورد نظر دارای دانش و تجربه کافی برای نظارت بر کیفیت کار به نحو احسن خواهند بود.

۲- **روش تعیین حقوق:** حقوق ماهانه عوامل نظارت کارگاهی از حاصلضرب حقوق مبنای در ضرایب زیر (که بر حسب مورد اعمال می شوند) به دست می آید:

۱-۲- **حقوق مبنای:** حقوق ماهانه مبنای عوامل یاد شده بر حسب طبقه شغلی، درجه تحصیلی و سابقه کار آنها، طبق جدول صفحه ۵ تعیین می شود.

۱-۱-۲- **سابقه کار:** مبنای سابقه کار مهندس (کارشناس و کارشناس ارشد)، تاریخ فراغت از تحصیل است. این مبنای در مورد دارندگان درجه تحصیلی کاردان فنی، تکنیسین و ناظر فنی گواهی مستند صادره توسط دستگاههای اجرایی، نهادها، مؤسسات و شرکتهای دولتی، مشاوران و پیمانکاران تشخیص صلاحیت شده، توسط سازمان برنامه و بودجه، می باشد.

تبصره: تغییرات ناشی از افزایش سابقه کار در مدت اجرا، از تاریخ احراز شرایط منظور خواهد شد.

۱-۲-۲- **ارتقای درجه تحصیلی:** چنانچه عوامل نظارت کارگاهی، موفق به اخذ مدرک تحصیلی بالاتر در رشته ذیربط شوند، تمام سالهای تجربه مرتبط قبلی از این تاریخ، جزو سابقه کار با مدرک تحصیلی جدید آنها منظور می شود.

تبصره: در صورتی که مدرک تحصیلی جدید کارشناسی باشد، نصف یا حداکثر ۵ سال (هر کدام کمتر است) از تجربه قبلی، جزو سابقه کار منظور می شود.

۲-۲- **ضریب تأثیر نوع کار:** بنابر شرایط ویژه کار و عوامل، ضرایب زیر به حقوق تعلق می گیرد:

۱-۲-۲- **ضریب سختی:** حقوق عوامل نظارت کارگاهی کارهای راه، راه آهن، آبیاری و زهکشی، خطوط انتقال آب، نفت، گاز و برق و سدهای بزرگ، در ضریب سختی به میزان ۱/۲۰ ضرب می شود.

یادآوری: برای تعیین سدهای بزرگ به فهرست خدمات مرحله توجیهی سدسازی (موضوع بخشنامه شماره ۱۳۷۰/۳/۲۰ مورخ ۱-۳۹۸۶/۵۴-۹۱۰ مراجعه شود.

صفحه ۲ از ۵

دستورالعمل تعیین حق الزحمه خدمات نظارت کارگاهی مشاوران در سال ۱۳۷۸

پیوست بخشنامه شماره ۱۰۲/۴۱۵۵-۵۴/۳۷۳۱ مورخ ۱۳۷۸/۷/۱۲

۲-۲-۲- ضریب تخصص: در مواردی که به تخصصهای مهندسی ویژه، ویا تجربیات خاص نیاز است و یا مهندس ناظری در بیش از یک رشته مربوط تخصص علمی داشته و عملاً در چند رشته تخصصی عرضه خدمات نماید، حقوق با ضریب تخصص افزایش می‌یابد. میزان این ضریب، با توافق دستگاه اجرایی و مشاور تعیین می‌شود که حداکثر آن برابر ۱/۲۵ است.

۲-۲-۳- ضریب سرپرستی: حقوق مهندسی که به‌عنوان ناظر مقیم (موضوع ماده ۹ شرایط عمومی پیمان) معرفی می‌شود و سرپرستی عوامل نظارت کارگاهی را عهده‌دار است، با ضریب سرپرستی افزایش می‌یابد. این ضریب برای سرپرستی کمتر از پنج نفر برابر ۱/۰۵، از پنج تا ده نفر معادل ۱/۱۰ و بیش از ده نفر مساوی ۱/۱۵ خواهد بود.

۲-۲-۴- ضریب ماندگاری: در صورت حضور مستمر هر یک از عوامل نظارت در کارگاه، حقوق برای سالهای دوم و پس از آن با ضریبی متناسب با زمان ماندگاری به شرح زیر افزایش می‌یابد.

ضریب ماندگاری برای سال دوم ۱/۱۰، سال سوم ۱/۱۵ و برای سالهای پس از آن ۱/۲۰

تبصره: در کارهایی که بنابر مقتضیات اجرایی، مشاور در بیش از یک کارگاه نظارت دارد، این کارگاهها درارتباط با اعمال ضریب ماندگاری، حکم واحد را دارند.

۲-۳- ضریب تأثیر منطقه اجرای کار: باتوجه به محل اجرای کار، ضریب منطقه‌ای با استفاده از آخرین دستورالعمل ضریب منطقه‌ای حقوق عوامل نظارت کارگاهی، تعیین و در حقوق عوامل ضرب می‌شود.

۲-۳-۱- تداخل مناطق: چنانچه خدمات نظارت کارگاهی در بیش از یک بخش واقع شده باشد، ضریب منطقه‌ای، متناسب با حجم عملیات واقع در هر بخش، بصورت میانگین وزنی محاسبه می‌شود.

۳- هزینه‌های بالاسری: هزینه‌های بالاسری نظارت عوامل نظارت کارگاهی برابر ۱۰۰ درصد حقوق (موضوع بند ۲) آنهاست. این هزینه‌ها، شامل: هزینه‌های اداری و مالی دفتر مرکزی، هزینه‌های مربوط به مزایای نقدی و غیرنقدی ناشی از اعمال قوانین کار و امور اجتماعی، هزینه جانشین کردن عوامل در مدت مرخصی استحقاقی و استعلاجی، هزینه کار مزد ضمانت نامه‌ها، مالیات، سود و مانند آنها می‌باشد.

۴- اضافه کاری: چنانچه لزوم و انجام اضافه کاری مورد تایید دستگاه اجرایی ذیربط باشد، در این صورت حقوق عوامل نظارت با اعمال کلیه ضرایب متعلقه محاسبه و پرداخت می‌گردد. هزینه بالاسری عوامل نظارت، دراین حالت ۶۰ درصد اعمال می‌شود.

۵- ضوابط مربوط به کارهای نویسی، شب کاری، اضافه کاری و کار در روزهای تعطیل رسمی، مرخصی و... طبق قانون کار و مقررات وزارت کار و امور اجتماعی خواهد بود.

پیوست بخشنامه شماره ۱۰۲/۴۱۵۵-۵۴/۳۷۳۱ مورخ ۱۳۷۸/۷/۱۲

۶- تعیین خودرو و هزینه آن: در کارهایی که استفاده از خودرو (اتومبیل) برای انجام خدمات نظارت کارگاهی ضرورت داشته باشد، به روش زیر عمل می شود:

۶-۱- تعداد و نوع خودرو مورد نیاز کارگاه (که توسط مشاور تأمین می شود)، با توافق دستگاه اجرایی و مشاور تعیین می گردد که در حین اجرای کار می تواند تغییر یابد.

۶-۲- هزینه ماهانه خودرو برابر ۱،۶۰۰،۰۰۰ هزار ریال است. در صورتی که به علت شرایط ویژه کارگاه و صعوبت محل اجرای عملیات، بنا بر تشخیص دستگاه اجرایی، استفاده از خودروی دو دیفرانسیل کمک دار الزامی باشد، این مبلغ حداکثر تا ۲،۱۰۰،۰۰۰ هزار ریال قابل افزایش است.

تبصره ۱: هزینه ماهانه خودرو در کارهای موضوع بند ۲-۲-۱، به میزان ۲۰ درصد بیشتر است.

تبصره ۲: به لحاظ شرایط خاص آب و هوا در جزایر و سواحل خلیج فارس و دریای عمان، ۲۰ درصد به هزینه ماهانه خودرو برای کارهای واقع در جزایر و همچنین تا فاصله ۳۰ کیلومتری سواحل، اضافه می شود.

تبصره ۳: در صورتیکه محل اجرای پروژه خارج از محدوده قانونی شهر باشد، به هزینه های این بند ضریب ۱/۱۰ اعمال می شود.

۷- محل کار و سکونت عوامل نظارت کارگاهی

۷-۱- دستگاه اجرایی، دفتر کار عوامل نظارت کارگاهی را در حد متعارف در کارگاه تأمین می نماید و یا در مورد تأمین یا پرداخت اجاره بهای آن در خارج از کارگاه در حد متعارف، با مشاور توافق می کند.

۷-۲- دستگاه اجرایی، محل سکونت عوامل یادشده را که به لحاظ دوری کارگاه از شهرهایشان لازم است در محل کار اسکان یابند، در کارگاه و در حد متعارف تأمین می نماید و یا در مورد تأمین یا پرداخت اجاره بهای آن در خارج از کارگاه در حد متعارف، با مشاور توافق می کند.

۷-۳- هزینه تجهیز دفتر کار و محل سکونت عوامل نظارت کارگاهی، همچنین هزینه های بهره برداری و نگهداری از آنها در حد متعارف، به عهده دستگاه اجرایی است، هزینه ماهانه تلفن محل سکونت عوامل نظارت از این قاعده مستثنی است.

۷-۴- چنانچه دفتر کار و محل سکونت عوامل نظارت کارگاهی، به صورت اجاره توسط مشاور تأمین و تجهیز شود، هزینه های استهلاک تجهیزات (موضوع بند ۷-۳) و بهره برداری و نگهداری ساختمانها نیز ضمن تعیین اجاره ماهانه، با دستگاه اجرایی توافق می شود، در این حالت کسورات قانونی مانند بیمه و مالیات، نیز منظور می شود.

صفحه ۴ از ۵	دستورالعمل تعیین حق الزحمه خدمات نظارت کارگاهی مشاوران در سال ۱۳۷۸
پیوست بخشنامه شماره ۳۷۳۱/۵۲-۴۱۵۵/۱۰۲ مورخ ۱۳۷۸/۷/۱۲	
<p>۸- روش پرداخت حق الزحمه: صورت حساب حق الزحمه خدمات نظارت کارگاهی شامل: حقوق مبنا با اعمال ضرایب مربوط (بند ۲) هزینه های بالاسری (بند ۳)، که بصورت خطی ضرب می شود، به علاوه هزینه خودرو (بند ۶) و بر حسب مورد هزینه های محل کار و سکونت، در پایان هر ماه توسط مشاور تهیه و پس از تأیید دستگاه اجرایی پرداخت می شود.</p> <p>تبصره: در صورتی که طولانی شدن مدت کار بر اثر قصور مشاور روی دهد، موضوع رسیدگی شده و مبلغی حداکثر تا ۵۰ درصد هزینه های بالاسری، متناسب با مدت و حق الزحمه خدمات بالا، با توجه به مفاد قرارداد، از مطالبات مشاور کسر و یا از تضمین های او تامین و موضوع برای ارزشیابی و بازنگری در صلاحیت مشاور به سازمان برنامه و بودجه (دفتر امور مشاوران و پیمانکاران) نیز منعکس می گردد.</p> <p>۹- بازرسی کیفیت خدمات مهندسان مشاور: به منظور اطمینان از رعایت مشخصات فنی در اجرای کارها، دستگاههای اجرایی باید در بررسی صلاحیت فنی عوامل نظارت کارگاهی مشاوران و همچنین عملکرد آنها دقت و توجه کافی به عمل آورند. ضروری است موارد عدم رعایت مشخصات فنی را علاوه بر اقدام های قراردادی، برای منظور نمودن در ارزشیابی عملکرد مشاور به سازمان برنامه و بودجه نیز منعکس نمایند.</p> <p>این سازمان نیز بنا به مسئولیت خود در امر نظارت بر طرحهای عمرانی، چنانچه ضمن بازدیدهای نظارتی بامواردی از عدم رعایت مشخصات فنی روبرو شود، مراتب را بر اساس دستورالعمل موضوع ماده ۲۴ آئین نامه تشخیص صلاحیت و رتبه بندی واحدهای خدمات مشاوره مورد بررسی قرار می دهد. نتایج به منظور تقلیل رتبه و یا حذف نام مشاور از فهرست اسامی واحدهای خدمات مشاوره مورد استفاده قرار می گیرد.</p> <p>۱۰- پاداش: در اسفندماه هر سال اسامی آن عده از عوامل نظارت کارگاهی که عملکردشان مورد رضایت مشاور و کارفرما باشد، همراه با میزان پاداش که حداکثر از ۲۰ درصد مبلغ خالص پرداختی به عوامل یادشده در آن سال به عنوان حقوق (طبق ضوابط مربوط) تجاوز نخواهد کرد تعیین و پس از کسر کسورات قانونی توسط کارفرما و از طریق مشاور به عوامل یادشده پرداخت می گردد.</p> <p>تبصره ۱: ضریب بالاسری به این بخش از پرداختهای مشاور تعلق نمی گیرد.</p> <p>تبصره ۲: کسورات قانونی مربوط به رقم فوق که در پایان کار طبق ضوابط به مشاور برگشت داده میشود متعلق به نامبرده است.</p> <p>یادآوری: برای جبران تغییراتی که ممکن است در شرایط و خدمات نظارت کارگاهی در طول یک قرارداد در سالهای مختلف بروز کند سازمان برنامه و بودجه ضوابط این تغییرات را تعیین کرده و به دستگاههای اجرایی ابلاغ می نماید.</p>	

دستورالعمل تعیین حق الزحمه خدمات نقاتر کارگاهی مشاوران در سال ۱۳۷۸

صفحه ۵ از ۵

پیوست بخشنامه شماره ۳۳۳/۲۳۳۱/۴۱۵۵۵۵۴/۱۰۲ مورخ ۱۳۷۸/۷/۱۲

جدول حقوق مبنای (حقوق ماهانه) عوامل نظارت کارگاهی

ردیف	سابقه کار سال		۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	
	طبقه شغلی	سابقه کار سال																						
۱	مهندس	۸۶۴	۹۰۰	۹۴۵	۹۹۱	۱۰۳۶	۱۰۸۲	۱۱۳۶	۱۱۸۲	۱۲۴۵	۱۳۰۰	۱۳۵۵	۱۴۰۹	۱۴۷۳	۱۵۲۷	۱۵۸۲	۱۶۳۶	۱۶۷۳	۱۷۳۶	۱۷۹۱	۱۸۳۶	۱۸۸۲	۱۹۳۶	
۲	کاروان فنی	۶۰۰	۶۰۹	۶۲۶	۶۵۵	۶۷۳	۷۱۸	۷۰۰	۷۴۵	۷۶۴	۷۹۱	۸۱۸	۸۴۵	۸۷۳	۹۰۰	۹۳۶	۹۶۴	۹۶۴	۹۶۴	۹۶۴	۹۶۴	۹۶۴	۹۶۴	۹۶۴
۳	تکتیسین	۴۳۶	۴۵۵	۴۷۳	۴۹۱	۵۱۸	۵۳۶	۵۵۵	۵۷۳	۶۰۰	۶۱۸	۶۴۵	۶۵۵	۶۷۳	۶۹۱	۷۱۸	۷۲۷	۷۲۷	۷۲۷	۷۲۷	۷۲۷	۷۲۷	۷۲۷	۷۲۷
۴	ناظر فنی	—	—	—	—	—	—	—	۴۶۴	۴۸۲	۵۰۰	۵۱۸	۵۳۶	۵۵۵	۵۹۱	۶۰۹	۶۰۹	۶۰۹	۶۰۹	۶۰۹	۶۰۹	۶۰۹	۶۰۹	۶۰۹

- ۱- مهندس به فردی گفته می شود که دارای تحصیلات دانشگاهی در یکی از رشته های مهندسی، یا درجه تحصیلی حداقل کارشناسی است. در صورتی که درجه تحصیلی کارشناسی ارشد یا دکترا در رشته مهندسی است، حق الزحمه (به ترتیب) معادل مهندس به اضافه ۲ یا ۴ سال سابقه کار خواهد بود.
- ۲- کاروان فنی به فردی اطلاق می شود که دارای تحصیلات دانشگاهی یا مدرک تحصیلی کاروان یا فوق دیپلم در رشته های فنی و نقشه برداری است.
- ۳- تکتیسین فردی است که دارای گواهینامه دیپلم هنرستان در رشته مربوطه، و یا دارای گواهینامه دیپلم متوسطه با ۲ سال سابقه کار در رشته مربوطه باشد. نقشه بردار یا مدرک تحصیلی دیپلم و ۲ سال سابقه کار نقشه برداری، معادل تکتیسین بدون سابقه کار در نظر گرفته می شود.
- ۴- ناظر فنی فردی است که دارای گواهینامه سیکل (یا پایان دوره راهنمایی) با ۷ سال سابقه کار در رشته مربوط باشد. فردی که دارای گواهینامه ششم ابتدایی سابق، یا پنجم ابتدایی فعلی هستند و بنا به تأیید دستگاههای اجرایی، تا قبل از ابراج این دستورالعمل به عنوان ناظر فنی اشتغال داشته اند، از این به بعد نیز همچنان ناظر فنی خواهند بود. در این صورت، ناظر فنی با تحصیلات ششم ابتدایی سابق یا پنجم ابتدایی فعلی با ۱۰ سال سابقه کار، معادل ناظر فنی سیکل (یا پایان راهنمایی) با ۷ سال سابقه کار، در نظر گرفته می شود. یادآوری: افرادی که دارای مدرک تحصیلی سیکل (یا پایان راهنمایی) هستند و بنا به تأیید دستگاههای اجرایی، تا قبل از ابراج این دستورالعمل به عنوان نقشه بردار اشتغال داشته اند، از این به بعد نیز همچنان نقشه بردار خواهند بود. در این صورت، نقشه بردار یا تحصیلات سیکل (یا پایان راهنمایی) با ۸ سال سابقه کار، معادل تکتیسین یا یک سال سابقه کار، در نظر گرفته می شود.